

**АНАЛІЗ ВИКОНАННЯ
БЮДЖЕТНИХ ПРОГРАМ
МІНІСТЕРСТВА ОХОРОНИ
ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЗА 9 МІСЯЦІВ 2018 РОКУ**

Офіс з фінансового та економічного аналізу у Верховній Раді України
вул. Лютеранська, 28а, офіс 1
01024, Київ, Україна
тел. +38 044 290 47 37
info@feao.org.ua
www.feao.org.ua
www.facebook.com/feao.vru/

Основна мета дослідження – аналіз виконання бюджетних програм Міністерства охорони здоров'я України у 2018 році. Визначено рівень виконання бюджетних програм за 9 місяців 2018 року. Проаналізовано причини невиконання бюджетних програм у 2017 році.

Офіс з фінансового та економічного аналізу у Верховній Раді України створено в межах проекту, що імплементується консорціумом партнерів, адмініструється Вестмінстерською фундацією за демократію (WFD) та фінансується програмою «Підтримка реформи управління державними фінансами» Німецького товариства міжнародного співробітництва (GIZ) за дорученням Федерального Міністерства економічної співпраці та розвитку Німеччини (BMZ) та Міністерства Великої Британії з питань міжнародного розвитку (DfID).

Завдання Офісу полягає в посиленні ефективності та якості економічного та фінансового законодавства, яке розробляє й ухвалює Верховна Рада України, та підвищенні використання наявної в Україні фінансової інформації для здійснення ефективного нагляду за діяльністю уряду.

Передрук цього матеріалу авторизований. Дозвіл на використання або передрук тексту необхідно отримати напряму від власників прав.

Підготували: к. е. н. Микола Кравченко, к. е. н. Анна Корнилюк.
За загальною редакцією В. М. Мазярчука.

Думки, висловлені в матеріалах авторів, необов'язково відображають точку зору ОФЕА, його працівників або представників наглядової ради.

Автори не є співробітниками, не консультують, не володіють акціями та не отримують фінансування від жодної компанії чи організації, яка мала б користь від цього матеріалу, а також жодним чином з ними не пов'язані.

©Офіс з фінансового та економічного аналізу у Верховній Раді України, 2018

Загальна інформація про бюджетні програми МОЗ у 2018 році

У Державному бюджеті України на 2018 рік для Міністерства охорони здоров'я України (далі – МОЗ) як головного розпорядника бюджетних коштів передбачено 89,9 млрд грн:

1. 22 бюджетні програми Апарату МОЗ на загальну суму 21 млрд 157 млн грн, з яких 13 млрд 992 млн грн – за загальним фондом;
2. 2 бюджетні програми на суму 5 млрд 151 млн грн реалізує Національна служба здоров'я за загальним фондом;
3. 2 бюджетні програми на суму 111,7 млн грн реалізує Державна служба з лікарських засобів та контролю за наркотиками за загальним фондом;
4. загальнодержавні видатки (6 субвенцій) – 63 млрд 516 млн грн, з яких 61 млрд 770 млн грн – за загальним фондом.

Видатки загального фонду Державного бюджету за січень-вересень 2018 року

Відповідно до плану на січень-вересень 2018 року (з урахуванням внесених змін) видатки загального фонду Державного бюджету становили 61,4 млрд грн:

1. Апарат МОЗ – 11,9 млрд грн, з яких використано 6,6 млрд грн;
2. Національна служба здоров'я України – 2,1 млрд грн, використано 0,8 млрд грн;
3. Державна служба з лікарських засобів та контролю за наркотиками – 83 млн грн, використано 75 млн грн;
4. Загальнодержавні видатки (субвенції) – 47,3 млрд грн, використано 46,4 млрд грн.

За цей період за бюджетними програмами Апарату МОЗ не використано 5,3 млрд грн, або 44% від планового значення (з урахуванням змін). Інші розпорядники не використали ще 1,28 млрд грн. Загальна сума невикористаних коштів за загальним фондом Державного бюджету МОЗ включно із загальнодержавними видатками (субвенціями) становить 7,5 млрд грн.

У 2018 році спостерігається аналогічна до 2017 року тенденція до невикористання всіх коштів протягом перших 9 місяців. Зокрема, за січень-вересень 2017 року не було використано 4,7 (9,1%) з 53,3 млрд грн.

Слід зазначити, що станом на 01.10.2018 року розподіл коштів між бюджетними програмами МОЗ відрізняється від того, який ухвалила Верховна Рада України наприкінці 2017 року. Протягом року Уряд затвердив окремі рішення про перерозподіл видатків Державного бюджету України для МОЗ¹. Ці зміни можна охарактеризувати, як:

¹ Розпорядження КМУ «Про перерозподіл деяких видатків державного бюджету, передбачених Міністерству охорони здоров'я на 2018 рік» від 3 жовтня 2018 року №690-р.

Розпорядження КМУ «Про перерозподіл деяких видатків державного бюджету, передбачених Міністерству охорони здоров'я на 2018 рік, та розподіл медичної субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам між бюджетами міст обласного значення, районними бюджетами та бюджетами об'єднаних територіальних громад» від 19 вересня 2018 року №650-р.

Розпорядження КМУ «Про перерозподіл деяких видатків державного бюджету, передбачених Міністерству охорони здоров'я на 2018 рік, та розподіл медичної субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам між

1. перерозподіл коштів між бюджетними програмами МОЗ;
2. збільшення видатків МОЗ за рахунок коштів інших державних установ, а саме в межах фінансування заробітних плат фахівців з питань реформ відбувся перерозподіл коштів від Секретаріату КМУ до МОЗ.

Найбільші зміни стосувалися зменшення видатків МОЗ на 3,1 млрд грн на програму Національної служби здоров'я України «Надання первинної медичної допомоги населенню» (КПКВ 2308020). Ця бюджетна програма фінансує видатки, пов'язані з проведенням медичної реформи. Одночасно на аналогічну суму зросли видатки на бюджетну програму «Медична субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам» (КПКВ 2311410).

На рис. 1 зображені зміни в динаміці видатків бюджетних програм за загальним фондом Державного бюджету.

Рис. 1. Динаміка обсягу фінансування окремих бюджетних програм МОЗ, 1 жовтня 2018 року до 1 січня 2018 року, млн грн

Примітка: окрім інформації про перерозподіл видатків між бюджетними програмами «Надання первинної медичної допомоги населенню» та «Медична субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам» на загальну суму 3,1 млрд грн.

бюджетами міст обласного значення, районними бюджетами та бюджетами об'єднаних територіальних громад» від 13 червня 2018 року №420-р.

Розпорядження КМУ «Про перерозподіл обсягу субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на реформування регіональних систем охорони здоров'я для здійснення заходів з виконання спільного з Міжнародним банком реконструкції та розвитку проекту «Поліпшення охорони здоров'я на службі у людей» у 2018 році» від 6 червня 2018 року №418-р.

Розпорядження КМУ «Про перерозподіл деяких видатків державного бюджету, передбачених Міністерству охорони здоров'я на 2018 рік» від 6 червня 2018 року №378-р.

Розпорядження КМУ «Про передачу деяких бюджетних призначень, передбачених Господарсько-фінансовому департаменту Секретаріату Кабінету Міністрів України у 2018 році на підтримку реалізації комплексної реформи державного управління» від 28 лютого 2018 року №198-р.

Видатки Апарату МОЗ

Планові видатки Апарату МОЗ за 9 місяців поточного року становлять 11 млрд 941 млн грн. За цей період Міністерство фінансів України відкрило асигнувань на 10 млрд 020 млн грн (або 84%), з яких витрачено тільки 6 млрд 628 млн грн (або 55%).

Окрім цього, слід відзначити, що Міністерство фінансів України не відкрило асигнувань для бюджетних програм Апарату МОЗ на 1 млрд 921 млн грн (або 16%). Планові видатки бюджетної програми «Забезпечення медичних заходів окремих державних програм та комплексних заходів програмного характеру» (КПКВ 231400) за 9 місяців поточного року становлять 5,9 млрд грн. Більш детально в Додатку 1.

Видатки окремих бюджетних програм Апарату МОЗ

Бюджетна програма «Керівництво та управління у сфері охорони здоров'я» (КПКВ 2301010)

Сума коштів, виділених на бюджетні програми Апарату МОЗ, протягом року зросла. Найбільше – на загальну суму 47 млн грн – на бюджетну програму «Керівництво та управління у сфері охорони здоров'я» (КПКВ 2301010). Її було розподілено таким чином:

1. на оплату заробітної плати – 30 млн грн за рахунок коштів бюджетної програми Секретаріату КМУ «Підтримка реалізації комплексної реформи державного управління» (КПКВ 0421060) у лютому;
2. на оплату комунальних послуг – 9,5 млн грн за рахунок коштів бюджетної програми МОЗ «Керівництво та управління у сфері державних фінансових гарантій медичного обслуговування населення» (КПКВ 2308010) у червні;
3. на видатки споживання – 5,5 млн грн за рахунок коштів окремих бюджетних програм у жовтні, а саме:
 - а. «Керівництво та управління у сфері державних фінансових гарантій медичного обслуговування населення» (КПКВ 2308010);
 - б. «Виконання боргових зобов'язань за кредитами, залученими ДП «Укрмедпостач» під державні гарантії, для реалізації інвестиційного проекту, оплата податкових зобов'язань (з урахуванням штрафних санкцій), що виникли в рамках реалізації інвестиційного проекту» (КПКВ 2301280);
 - с. «Реалізація пілотного проекту щодо зміни механізму фінансового забезпечення оперативного лікування з трансплантації органів та інших анатомічних матеріалів» (КПКВ 2301550).

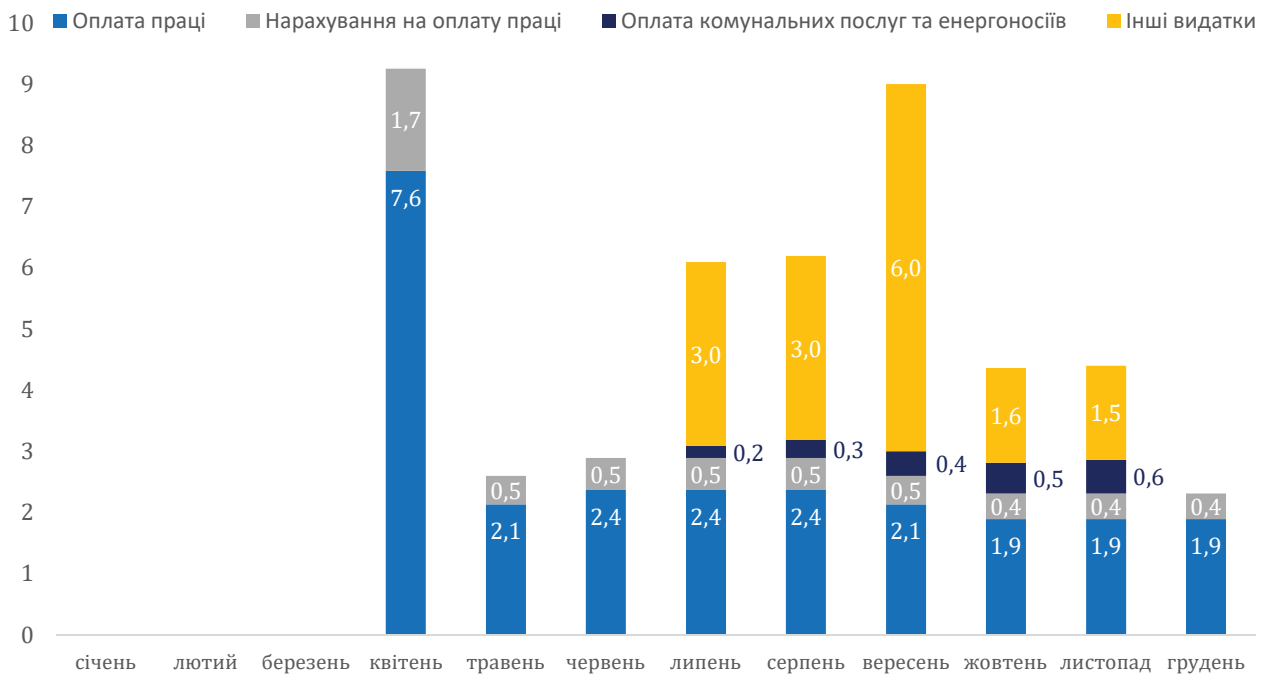

Рис. 2. Зміна фінансування бюджетної програми МОЗ «Керівництво та управління у сфері охорони здоров'я» (КПКВ 2301010) за січень-жовтень 2018 року порівняно із затвердженими видатками в січні 2018 року, млн грн

Видатки на заробітну плату розподілені таким чином, що пікові виплати розміром 7,6 млн грн (без нарахувань) здійснюються у квітні. Середньомісячна сума видатків за січень-квітень на заробітну плату становить 1,9 млн грн, що в принципі відповідає запланованій на 2018 рік середньорічній цифрі 2,1 млн грн. За рахунок отриманих коштів у квітні була виплачена заробітна плата фахівцям з питань реформ за січень-квітень.

Бюджетна програма «Забезпечення медичних заходів окремих державних програм та комплексних заходів програмного характеру» КПКВ 231400

Загальна сума видатків бюджетної програми «Забезпечення медичних заходів окремих державних програм та комплексних заходів програмного характеру» у 2018 році становить 5 млрд 949 млн грн. Видатки за програмою повинні бути здійснені протягом березня-вересня. Таким чином, планове значення видатків за січень-вересень відповідає річному значенню і становить 5 млрд 949 млн грн.

На рис. 3 подано планові значення видатків цієї бюджетної програми в помісячному розрізі.

Рис. 3. Планові значення видатків бюджетної програми в помісячному розрізі, млн грн

Відповідно до місячного розпису Державного бюджету Міністерство фінансів України протягом перших двох місяців, на які заплановані видатки цієї бюджетної програми, відкривало асигнування в повному обсязі. Станом на 1 травня поточного року МОЗ мало здійснити видатки на загальну суму 2,5 млрд грн. Асигнування за цією бюджетною програмою були відкриті на аналогічну суму.

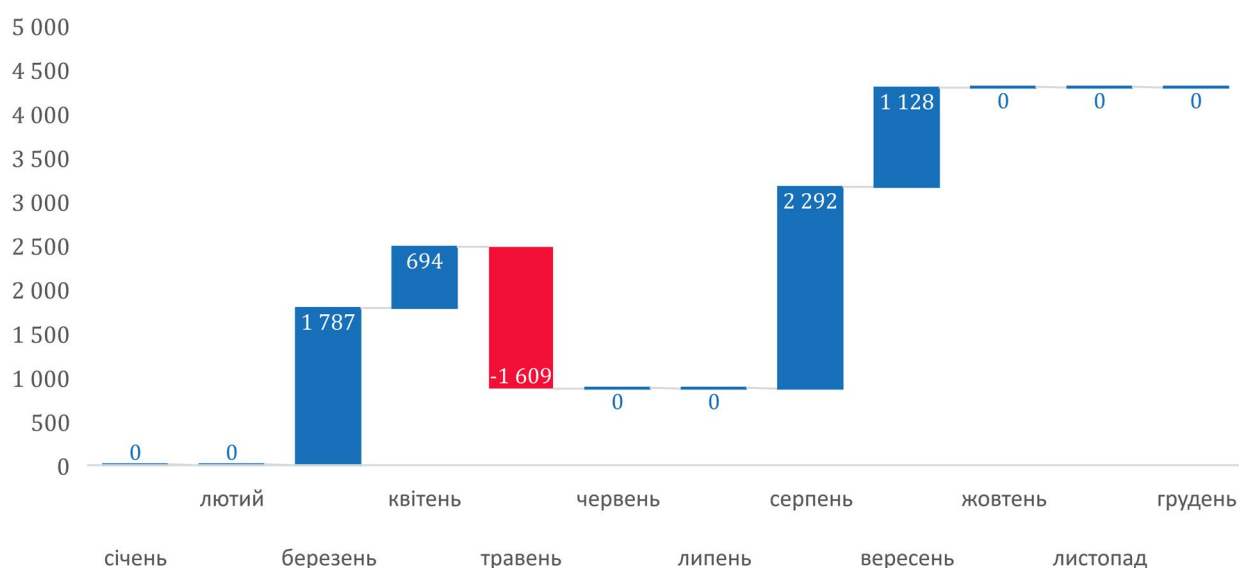

Рис. 4. Динаміка помісячного відкриття асигнувань бюджетної програми, млн грн

У травні Міністерство фінансів України зменшило суму відкритих асигнувань цієї бюджетної програми на 1,6 млрд грн.

Фактичні видатки бюджетної програми почали здійснюватися у червні. За 9 місяців 2018 року здійснено видатків на загальну суму 1,3 млрд грн, що становить 22% від планового значення за цей період.

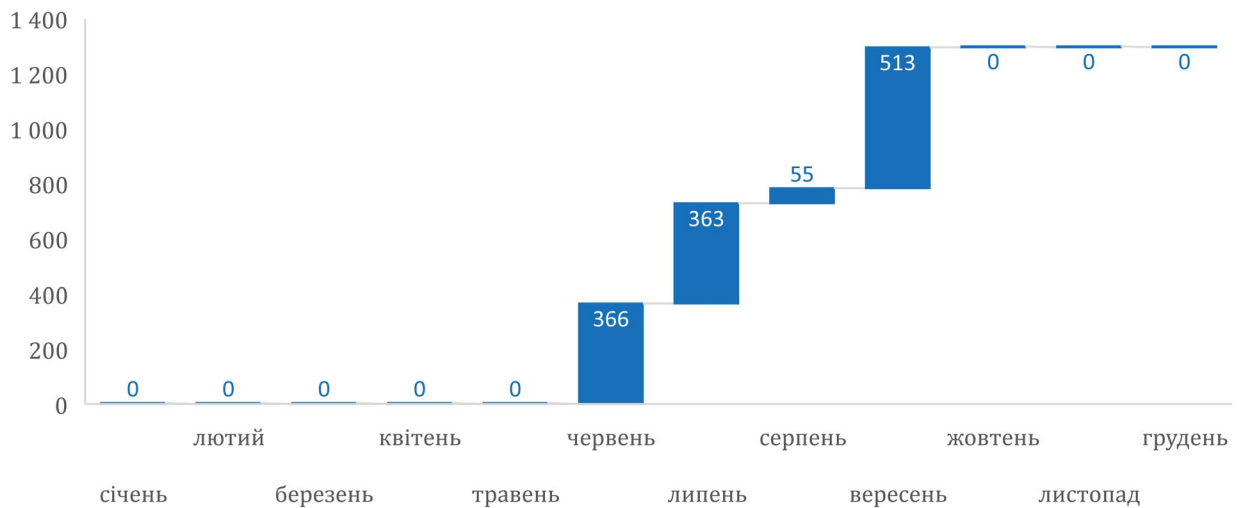

Рис. 5. Динаміка помісячних видатків бюджетної програми, млн грн

Невикористання коштів окремих бюджетних програм Апарату МОЗ

За 9 місяців за загальним фондом Державного бюджету Апарат МОЗ не використав 5 млрд 312 млн грн, або 44% від запланованої суми. Найбільше коштів (78%) не використано за бюджетною програмою «Забезпечення медичних заходів окремих державних програм та комплексних заходів програмного характеру», що можна побачити в Додатку 2.

Апарат МОЗ має чотири бюджетні програми, за якими протягом січня-вересня 2018 року бюджетні видатки не здійснювалися. У таблиці 1 подано перелік цих бюджетних програм, планові та фактичні показники.

Таблиця 1
Фактичні та планові показники бюджетних програм Апарату МОЗ (млн грн)

КПКВ	Назва програми	План на рік	План на 9 місяців	Відкриті асигнування
2301850	Реконструкція і розширення Національного інституту раку	168,6	59,0	0
2301550	Реалізація пілотного проекту щодо зміни механізму фінансового забезпечення оперативного лікування з трансплантації органів та інших анатомічних матеріалів	112,0	78,4	0
2301100	Проведення міжнародного моніторингового дослідження якості вищої медичної освіти	21,7	21,7	0
2301510	Заходи із реабілітації хворих на дитячий церебральний параліч	14,1	10,6	4,7

Причини невиконання видатків за окремими бюджетними програмами в 2017 році

Нижче наведено причини невикористання коштів за окремими бюджетними програмами в 2017 році відповідно до наданої МОЗ інформації.

«Керівництво та управління у сфері охорони здоров'я» (КПКВ 2301010): сума невиконання – 6,5 млн грн (10% від планового значення). У зв'язку з утворенням залишку коштів із заробітної плати та нарахування на заробітну плату, оскільки вакантні посади новостворених директоратів не були заповнені; залишку коштів з оплати комунальних послуг через покриття частини витрат за рахунок відшкодування видатків на приміщення, яке здається в оренду; економією коштів за рахунок публічних закупівель матеріально-технічного забезпечення новостворених директоратів.

«Дослідження, наукові і науково-технічні розробки, виконання робіт за державними цільовими програмами і державним замовленням, підготовка та підвищення кваліфікації наукових кадрів у сфері охорони здоров'я, фінансова підтримка розвитку наукової інфраструктури та об'єктів, що становлять національне надбання» (КПКВ 2301020): сума невиконання – 1 млн грн (1,8% від планового значення). У зв'язку із наявністю працюючих інвалідів (менший відсоток нарахувань на заробітну плату) та вакантних посад.

«Проведення епідеміологічного нагляду (спостереження), діяльність лабораторних підрозділів Центру громадського здоров'я та заходи боротьби з епідеміями» (КПКВ 2301040): сума невиконання – 3,8 млн грн (0,3% від планового значення). У зв'язку із корегуванням цін на комунальні послуги та внесенням змін до договорів на їх постачання та наявністю працюючих інвалідів (менший відсоток нарахувань на заробітну плату).

«Підготовка і підвищення кваліфікації медичних та фармацевтичних, наукових та науково-педагогічних кадрів вищими навчальними закладами III і IV рівнів акредитації» (КПКВ 2301070): сума невиконання – 664 тис. грн (0,1% від планового значення). У зв'язку із наявністю працюючих інвалідів (менший відсоток нарахувань на заробітну плату).

«Підвищення кваліфікації медичних та фармацевтичних кадрів та підготовка наукових і науково-педагогічних кадрів у сфері охорони здоров'я, підготовка та підвищення кваліфікації осіб з надання домедичної допомоги» (КПКВ 2301080): сума невиконання – 3 млн грн (1,3% від планового значення). У зв'язку із зменшенням обсягу споживання енергоносіїв та ухваленням Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для підготовки та підвищення кваліфікації осіб з надання домедичної допомоги, лише 27.12.2017 року.

«Спеціалізована та високоспеціалізована медична допомога, що надається загальнодержавними закладами охорони здоров'я» (КПКВ 2301110): сума невиконання – 17,9 млн грн (2% від планового значення). У зв'язку з коригуванням постачальниками цін на енергоносії та комунальні послуги та внесенням змін до договорів шляхом зменшення їх суми. Також не освоєно в повному обсязі видатки, передбачені на реконструкцію приміщень.

«Діагностика і лікування захворювань із впровадженням експериментальних та нових медичних технологій у закладах охорони здоров'я науково-дослідних установ та вищих навчальних медичних закладах Міністерства охорони здоров'я України» (КПКВ 2301170): сума невиконання – 47,2 млн грн (3,9% від планового значення). У зв'язку з коригуванням постачальниками цін на енергоносії та комунальні послуги та внесенням змін до договорів шляхом зменшення їх суми. Також в неповному обсязі освоєно видатки, передбачені на придбання медичного обладнання.

«Організація і регулювання діяльності установ та окремі заходи у системі охорони здоров'я» (КПКВ 2301350): сума невиконання – 1,9 млн грн (2,9% від планового значення). У зв'язку із корегуванням цін на комунальні послуги та внесенням змін до договорів на їх постачання, наявністю працюючих інвалідів (менший відсоток нарахувань на заробітну плату), відсутністю підписаних договорів за послуги та призначенням додаткових державних стипендій лише наприкінці грудня.

«Лікування громадян України за кордоном» (КПКВ 2301360): сума невиконання – 19,6 млн грн (3,1% від планового значення). У зв'язку із призупиненням оплати лікування двох хворих на підставі інформації про проведене лікування та його можливу оплату.

«Забезпечення медичних заходів окремих державних програм та комплексних заходів програмного характеру» (КПКВ 2301400): сума невиконання – 8,3 млн грн (0,1% від планового значення). Економія коштів за рахунок публічних закупівель продуктів лікувального харчування для дітей, хворих на фінілкетонурію.

«Функціонування Національної наукової медичної бібліотеки, збереження та популяризація історії медицини» (КПКВ 2301410): сума невиконання – 871 тис. грн (2,7% від планового значення). У зв'язку із наявністю працюючих інвалідів (менший відсоток нарахувань на заробітну плату) та відсутністю порядку використання коштів, передбачених для Національного музею-садиби Пирогова на проведення ребальзамації тіла М. І. Пирогова.

«Будівництво сучасного лікувально-діагностичного комплексу Національної дитячої спеціалізованої лікарні «Охматдит» (КПКВ 2301810): сума невиконання 44,4 млн грн (10% від планового значення). Відхилення пояснюється скасуванням тендерних процедур у грудні 2017 року для закупівлі медичного й навігаційного обладнання, комп'ютерного обладнання та принтерів, що своєю чергою призвело до недовиконання паспорта бюджетної програми.

«Покращення якості променевої терапії при лікуванні онкологічних захворювань в Національному інституті раку» (КПКВ 2301830): сума невиконання – 12,5 млн грн (97% від планового значення). Будівельні роботи не проводилися у зв'язку із затримкою розроблення проектної документації, а також закінченням бюджетного року.

«Запровадження медичної інформаційної системи в Національному інституті раку» (КПКВ 2301840): сума невиконання – 3,5 млн грн (17% від планового значення). Реалізацію державного інвестиційного проекту було заплановано на два роки (2017–2018 рр.).

«Реконструкція і розширення Національного інституту раку» (КПКВ 2301850): сума невиконання – 38,6 млн грн (100% від планового значення). Не було затверджено паспорти бюджетної програми за КПКВ 2301850.

«Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на придбання медикаментів та виробів медичного призначення для забезпечення швидкої медичної допомоги» (КПКВ 2311300): сума невиконання – 1,7 млн грн (1,3% від планового значення). Відповідно до статті 32 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» питання фінансового забезпечення закладів охорони здоров'я, які належать територіальним громадам, віднесено до повноважень відповідних рад. Слід зазначити, що МОЗ України упродовж 2017 року неодноразово акцентувало увагу органів місцевого самоврядування на ефективності використання бюджетних коштів.

Видатки Апарату МОЗ за січень-вересень 2018 року (за загальним фондом Державного бюджету), млн грн

Частка невикористаних коштів за загальним фондом Державного бюджету в окремих бюджетних програмах Апарату МОЗ

вул. Лютеранська, 28а, офіс 1
тел. +38 044 290 47 37
01024, Київ, Україна
info@feao.org.ua
www.feao.org.ua
www.facebook.com/feao.vru/

© Офіс з фінансового та економічного аналізу у Верховній Раді України, 2018
Передрук цього матеріалу авторизований. Дозвіл на використання або передрук
тексту необхідно отримати напряму від власників прав.